

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Begäran om yttrande över ändring av kravet på befordringstid i den samhällsomfattande posttjänst, svar senast 15 oktober 2025 [Fi2025/01485]

Er beteckning: Fi2025/01485

Sammanfattning

Länsstyrelsen har förståelse för att det minskade postflödet påverkar lönsamheten och att förslag på ändringar lyfts. Länsstyrelsen vill samtidigt belysa vikten av välfungerande samhällsomfattande posttjänst i alla delar av landet under alla beredskapsnivåer och för de enskilda som av olika anledningar inte kan använda digitala brevlådor.

Tillgången till posttjänst utgör en grundläggande samhällsservice som ska vara tillgänglig för alla, oavsett ålder, funktionsförmåga, språkkunskaper eller digital kompetens. Den föreslagna förändringen riskerar, såsom promemorian lyfter, att påverka grupper som redan befinner sig i ett digitalt utanförskap.

Vi ser gärna att åtgärder övervägs för att hantera påverkan både på myndighetsutövning och på enskilda som riskerar att hamna i ett digitalt utanförskap. Vi anser att ett undantag för viss myndighetspost behövs. Vi förordar även att regional hänsyn tas kopplat till de procentmål på antal dagars befordringstid som föreslås för att undvika att de som är bosatta och verksamma i glesbygd alltid ingår i de sista procenten som får vänta extra länge på posten.

Konsekvenser för offentliga aktörer

Påverkan på ärendehantering

Länsstyrelsen ser risker med förlängd befordringstid kopplat till myndighetsutövning och ärendehandläggning. I ärendehandläggningen förekommer ärenden som kräver snabb och

rättssäker kommunikation. Det kan exempelvis röra sig om förelägganden, beslut om omhändertagande av djur eller begäran om kompletteringar i tillsynsärenden. Även om mycket kommunikation sker elektroniskt, förekommer det att viktiga handlingar måste skickas med fysisk post, till exempel när mottagaren saknar digital brevlåda.

I ärenden där kommunikation sker via brev kan en längre befordringstid försena både myndighetens beslut och den enskildes möjlighet att inkomma med yttranden eller kompletteringar inom utsatt tid. Det finns därmed risk att ärenden fördröjs, särskilt när det gäller områden där postgången redan idag är osäker.

Myndigheter kan tvingas överväga alternativa kommunikationssätt för att säkerställa att handlingar når mottagare i tid. Detta kan innebära ökade kostnader och administrativ belastning.

För att undvika negativ påverkan på myndighetsutövningen anser vi att undantag för viss myndighetspost behövs och att andra kompensatoriska åtgärder bör övervägas.

Påverkan för allmänna val och EU-val

Länsstyrelsen bedömer att förslaget kan komma att påverka genomförandet av allmänna val, genom längre befordringstider för poströster, samt längre beställningstider för dubblettröstkort, material för budröstning och punktskrift. Om förslaget genomförs vill Länsstyrelsen därför framhålla vikten av att systemet för genomförande av allmänna val anpassas efter de ändrade förutsättningarna, så att förtroendet för allmänna val upprätthålls.

Påverkan på förvaltning av stora rovdjur

I samband med inventering av stora rovdjur samt vid angrepp av rovdjur på tamdjur tas DNA-prov för att säkerställa art och även, om det rör varg, vilken individ.

Regeringen har uttryckt tydliga ambitioner att effektivisera förvaltningen av varg och även minska vargpopulationen. Det kommer innebära att förvaltningen behöver ha än mer kontroll på vilka individer av varg som förekommer i respektive län. I dagsläget finns ingen annan metod än DNA-provtagning av varg för att ta reda på vilken individ som utfört angreppet.

I samband med angrepp på tamdjur är risken stor för att det sker ytterligare angrepp. Det är därför viktigt att förvaltningen så snart som möjligt får kännedom om vilken art och individ det rör sig om. Redan i dagsläget är postgången en bidragande orsak till att förvaltningen ibland tvingas ta beslut om skyddsjakt utan kännedom om en vargs identitet. Detta riskerar få negativa effekter på vargpopulationens genetiska status, vilket i sin tur kan försvåra förvaltningen av varg.

Även exempelvis inventering av björnar, som utförs vart femte år genom DNA-analys av spillning, riskerar påverkas av en mer utdragen postgång. Främst uppstår risker med att DNA-proven kan förstöras genom att de helt enkelt hinner ruttna i postgången. En lägre andel prover som är i tillräckligt bra skick för analys riskerar påverka inventeringsresultatet negativt, vilket innebär att förvaltningen får ett sämre underlag för beslut.

Konsekvenser för enskilda

Tillgången till posttjänst utgör en grundläggande samhällsservice som ska vara tillgänglig för alla, oavsett bostadsort, ålder, funktionsförmåga, språkkunskaper eller digital kompetens. Länsstyrelsen bedömer att den föreslagna förändringen framför allt kommer att påverka den del av befolkningen som bor i glesbygd med dåligt utbyggd digital infrastruktur och där det redan idag finns problem med postgången.

Vi ser även att förslaget att förlänga befordringstiden samt att öka övergången till digitala försändelser riskerar, som nämns i promemorian, att påverka grupper som redan befinner sig i ett digitalt utanförskap. Detta gäller särskilt äldre personer, individer med funktionsnedsättning, nyanlända samt andra grupper med begränsad digital vana eller bristande språkkunskaper. För dessa individer kan den fysiska postgången vara avgörande för att ta del av samhällsinformation, fullgöra skyldigheter och etablera sig i samhället.

Mot denna bakgrund vill länsstyrelsen betona vikten av att utveckla och tillgängliggöra kompensatoriska insatser för de grupper som riskerar att hamna i ett utanförskap. Att kontinuerligt följa utvecklingen, som föreslås i promemorian, och ha beredskap att vid behov vidta ytterligare åtgärder är av stor betydelse.

Utredningen bedömer att det ändrade befodringskravet inte har någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män. Länsstyrelsen saknar en beskrivning av gruppen som befinner sig i digitalt utanförskap utifrån parametrar såsom ålders- och könsfördelning och socioekonomisk bakgrund. Vi anser att det bör förtydligas utifrån ovanstående hur man har kommit fram till att det ändrade befodringskravet inte har någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män.

I promemorian slås fast att i de fall försändelser inte kommer att kunna hanteras med hjälp av digitalisering kan enskilda personer komma att behöva förlita sig på expresstjänster för brev för att säkerställa att tidskritiska försändelser når fram i tid. Även här saknas en redogörelse för hur detta påverkar de som lever i digitalt utanförskap.

Konsekvenser för företag

Den föreslagna förändringen riskerar, som promemorian lyfter, att påverka flera grupper som är beroende av posttjänsten.

När det gäller företag är det framför allt småföretagare och företagare på glesbygden som kan drabbas av stora konsekvenser. Vi ser att risken är stor att till exempel lantbrukare blir hårt drabbade av längre befodringsstid då de ofta är verksamma i områden där postgången redan nu är ojämn. Som det nämns i promemorian kan det leda till att till exempel provtagning och djurhälsovård ger ökade omkostnader och i slutändan kan detta påverka företagets lönsamhet och Sveriges livsmedelsproduktion.

Konsekvensutvärdering

Vi ställer oss bakom promemorians förslag om att en konsekvensutvärdering bör ske efter ett år. Detta för att säkerställa att alla delar av landet har en väl fungerande posttjänst.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Marita Ljung med biträdande enhetschef Maria Pettersson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också Susanna Löfgren, länsråd och Malin Thors Rosenquist, enhetschef Landsbygdsenheten medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför
namnunderskrift.